

HUZAVONA A LOMBIKBÉBI PROGRAMOK KÖRÜL

Egyedülálló nők is vehessenek részt mesterséges megtermékenyítési programokban - javasolta három kormánypárti képviselő.

HUZAVONA A LOMBIKBÉBI PROGRAMOK KÖRÜL

Egyedülálló nők is vehessenek részt mesterséges megtermékenyítési programokban - javasolta három kormánypárti képviselő. Indítványukat az egészségügyi tárca nem támogatta, de azt ígéri: napokon belül mindenki számára elfogadható saját tervszel áll elő.

Közokirat-hamisítást követ el, s ezért hároméves börtönbüntetést kockáztat, aki valótlanul állítja közjegyző előtt, hogy van élettársa - márpedig pillanatnyilag csak ez az út vezet a gyermekvállaláshoz sok egyedülálló meddő nő számára. A HVG-nek nyilatkozó egyikük például 37 évesen tudta meg, hogy egy korábbi betegség szövődményeként meddő lett, s történt ez két héttel azután, hogy kilépett egy hosszú, de rossz kapcsolatból. Egyedülállóként is nagyon szeretett volna gyereket, ezért egy régi barátja közreműködésével "produkáltak egy papírt", vagyis közjegyző előtt kijelentették, hogy ők egy leendő szülői párt alkotnak. Így aztán már részt vehettek lombikbíbiprogramban. Ennek révén a nő teherbe esett, majd anya lett, a gyermek apja pedig - mondván, hogy addigra az élettársi kapcsolat megszakadt - már ismeretlenként került be a hivatalos iratokba. "Olyan, mintha elváltam volna, csak éppen nem kapok gyerektartást, és nincs kéthetente szabad hétvégém" - érzékeltette "családi állapotát" a nő, aki azóta, hogy vele "minden rendben", lobbizni kezdett a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) civil szervezetet segítve, hogy a hasonló helyzetben lévő mintegy tízezer nő közül másoknak ne kelljen átmenniük efféle procedúrán.

Úgy tűnik, talán nem is hiába küzdöttek. A nyáron országgyűlési határozat született arról, hogy meg kell vizsgálni, miként lehetne bővíteni a lombikbíbiprogramban részt vevők körét. Novemberben pedig Mézes Éva (SZDSZ), Újhelyi István és Török Zsolt (mindkettő MSZP) képviselők módosítási javaslatot nyújtottak be az egészségügyi törvényhez: indítványuk szerint lehetővé tennék a mesterséges megtermékenyítést az egyedülálló nők közül a meddőknek, valamint azoknak, akiknek "reprodukációs egészsége" belátható időn belül úgy károsodik, hogy a későbbiekben már nem tudnak kihordani egy gyermeket.

"Éppen itt az ideje, hogy a jogalkotók is tudomásul vegyék, hogy változóban van a hagyományos családmódel, s már nem aközött kell dönten, hogy egy gyerek teljes vagy csonka családba szülessen, hanem arról, hogy egyáltalán megszülessen-e. Manapság indokolatlan és diszkriminatív a csonka családok rémképével érvelni" - mondta Csernus Eszter, az egyebek mellett az egyedülálló nők jogairól a hét végén Budapesten konferenciát is szervező TASZ ügyvivője. Ők többek között arra hivatkoznak, hogy Belgiumban, Bulgáriában, Dániában, Görögországban és Spanyolországban, valamint Írországban is részt vehetnek egyedülálló nők lombikbíbiprogramban. Az Országgyűlés egészségügyi bizottságának többségét azonban hétfőn még nem sikerült meggyőzni: miután az egészségügyi tárca képviselői nem támogatták, a bizottság "ejtette" a Mézes-Újhelyi-Török-javaslatot.

"Honnan lehet tudni egy egyedülálló nőről, hogy meddő?" - kérdezett vissza Csáky András (MDF) bizottsági alelnök, amikor a HVG azt firtatta, miért utasította el a módosítási indítványt. Hozzátette még, hogy az alkotmány nem véletlenül védi a családot, ami apából és anyából áll. "Az, hogy egyre több a válás, még nem ok arra, hogy negatív mintát adjunk" - érvelt Csáky, aki elmondása szerint már azt is szörnyűlködve figyelte, hogy ez a kérdés egyáltalán felmerült. "A meddőség megállapítása mindig a férfinál kezdődik, s csak akkor kerül sor a nő vizsgálatára, ha párjánál mindent rendben találtak" - érzékeltetett egy praktikus gondot Huszár András, az egészségügyi tárca főosztályvezetője. "A mostani egészségpolitikába nem fér bele, hogy a nő

Írta: hvg

2005. december 08. csütörtök - Módosítás: 2005. december 08. csütörtök

egyszerűen besétálhasson egy spermabankba, ha éppen úgy tartja a kedve. Nem válhat iparággá a mesterséges megtermékenyítés" - hangsúlyozta a HVG kérdésére pénteken Huszár.

Egyetlen hétvége alatt aztán nagyot fordult a világ. Hétfőn - bár nem támogatták a kormánypárti képviselők indítványát - már azt ígérték a tárca képviselői az Országgyűlés egészségügyi bizottságában, hogy maguk dolgozzák ki a megoldási javaslatot az egyedülálló nők gondjára. "Meghallgatásra találtak az esélyegyenlőség érvei" - szólt a minisztériumi magyarázat. A nem részletezett tervek szerint a tárca a napokban - de lapzártánk után - megfogalmazza indítványát. Az Egészségügyi Tudományos Tanács humán reprodukciós bizottságát is erősen megosztja ez a vita - nyilatkozta a HVG-nek Kosztolányi György, a testület elnöke, s ez szerinte túl bonyolult kérdés ahhoz, hogy néhány napon belül törvényjavaslat készülhessen róla. A kedd esti információk szerint a tárca elkészült indítványával, ami gyakorlatilag megegyezik a Mézes-Újhelyi-Török-javaslattal, vagyis egyedülálló meddő nők esetében a jövőben nem vizsgálják a családi állapotot.

PÁLMAI ERIKA